

گزارش عملکرد سیستم مدیریت ریسک

از مهمترین اهداف موسسات مالی افزایش بازدهی است، از این رو مدیران ریسک در این موسسات بدنبال آن هستند که میان ریسک و بازده توازن ایجاد نمایند، توازنی که در نهایت به حداکثر سازی ثروت سهامداران منجر گردد.

از دیدگاه ISO 31000:2009 تعریف فرآیند مدیریت ریسک به صورت زیر بیان می گردد:

«کاربرد نظامند خط مشی مدیریت، روش های اجرایی و شیوه های برقراری ارتباط، مشاوره، محدوده استقرار و همچنین شناسایی، تجزیه و تحلیل، ارزشیابی، کاهش، پایش و بازنگری ریسک، فرآیند مدیریت می باشد.»

در سال مالی ۹۴ کمیته عالی مدیریت ریسک با جدیت موضوعات مربوط به سیستم مدیریت ریسک بانک را پیگیری نموده و مصوبات مؤثری برای بهبود مدیریت این سیستم داشته است.

ریسک عملیاتی:

ریسک های عملیاتی، به طور عمده از گستره وسیعی از احتمالات مانند بروز خطا و نقصان در عملیات های خاص بنگاه تجاری یا مالی ناشی است. امروزه «ریسک عملیاتی و شیوه مدیریت آن» به یکی از مهمترین مباحث موجود در صنعت بانکداری تبدیل شده است. تاثیرات بالقوه ای که این شاخه از ریسک می تواند بر عملکرد بانکها و موسسات مالی داشته باشد گاه به حدی گسترده است که به ورشکستگی واحدهای مزبور می انجامد.

کمیته بال ریسک عملیاتی را به عنوان «ریسک زیان ناشی از فرآیندها، افراد و سیستمهای نامناسب و ناتوان یا ناشی از رویدادهای خارجی» تعریف کرده است.

با عنایت به اهمیت موارد ذکر شده و در راستای مدیریت ریسک عملیاتی بانک، این واحد با توجه به تصمیم گیری خبرگان فن ابتدا سه حوزه پر ریسک بانکی یعنی نیروی انسانی - عقود اسلامی - بانکداری الکترونیک، در دستور کار قرار داد، علاوه بر آن با بررسی فرآیندها و سامانه های بانک و استخراج ریسک های آن گامی مهم برای مدیریت ریسک برداشته است.

این واحد با توجه به نیاز بانک در حوزه ریسک، اقدام به تهیه گزارشهای تخصصی و تحلیلی نموده است که از آن جمله می توان به سنجش سلامت بانکی بر مبنای CAMELS، پایش دوره ای شاخصهای ریسک کلیدی، محاسبه سرمایه پوششی ریسک عملیاتی و ..... اشاره نمود.

ریسک اعتباری :

اعطای تسهیلات، فعالیت اصلی اکثر بانکها را تشکیل می دهد. تسهیلات دهی مستلزم آن است که بانکها، راجع به توان بازپرداخت متقاضیان تسهیلات، اظهار نظر نمایند. یکی از ریسکهای عمده ای که بانکها با آن مواجهند ریسک اعتباری یا ناتوانی طرف مقابل برای اجرای مفاد قرارداد است.

در این راستا واحد ریسک اعتباری بانک با ایجاد محیط مناسب برای کنترل این ریسک، سعی نموده تا با همکاری سایر واحدها با تدوین و نهایی نمودن شاخص های رتبه بندی داخلی مشتریان حقیقی و حقوقی به منظور رتبه بندی مشتریان و همچنین تعیین حدود قابل قبول منابع در معرض ریسک برای هر مشتری و هر طبقه از مشتریان و طراحی الزامات مورد نیاز به منظور بهینه نمودن پورتفوی تسهیلات بانک این ریسک را تا حد ممکن کاهش دهد، بطوریکه به صورت دوره ای اکسپوژر اعتباری پس از وثیقه سازی، تدوین و محاسبه شده که برای محاسبات دقیقتر گزارشات تخصصی تحلیلی و ثایق در کمیته مدیریت ریسک مورد نقد و بررسی اساسی قرار گرفته است.

همچنین با توجه به ابلاغ صورت مالی مبتنی بر IFRS از سوی بانک مرکزی، گزارشات مربوط به ریسک اعتباری بر این اساس پاسخ داده شده است .

ریسک نقدینگی :

احتمال به خطر افتادن توانایی بانک در تامین نقد جهت پرداخت بدهی ها، ایفای تعهدات و افزایش دارایی ها و یا ریسک ناشی از فقدان نقدینگی لازم به منظور پوشش تعهدات کوتاه مدت و خروجی های غیرمنتظره وجوه را ریسک نقدینگی گویند.

با توجه به افزودن مدیریت ریسک نقدینگی در بازل ۳ و تدوین نسبتهای نقدینگی و الزام بانک مرکزی برای بومی سازی و محاسبه این نسبتها تا پایان سال ۱۳۹۶ و همچنین استاندارد سازی گزارشات مدیریت ریسک نقدینگی بر مبنای IFRS اقدامات واحد مدیریت ریسک نقدینگی به شرح ذیل است:

- ✓ مطالعه، بررسی و بومی سازی عناصر LCR جهت پاسخگویی به نیاز نقدینگی کوتاه مدت (حداکثر ۳۰ روز)
- ✓ مطالعه، بررسی و بومی سازی عناصر NSFR جهت پاسخگویی به نیاز نقدینگی میان مدت و بلند مدت .
- ✓ تدوین شاخصهای تکمیلی نقدینگی بر مبنای رهنمود IFC
- ✓ پاسخگویی به الزامات گزارشگری مالی بر مبنای IFRS در زمینه مدیریت ریسک نقدینگی

ریسک بازار :

ریسک بازار یا ارزش در معرض ریسک، می تواند به عنوان احتمال خطر مربوط به عدم قطعیت درآمدهای پورترفوی معاملاتی یک موسسه مالی به واسطه تغییر در شرایط بازار شامل قیمت دارایی، نرخ بهره، نوسانات بازار نقدینگی بازار گفته شود.

در این نوع ریسک نیروی انسانی مورد نظر جذب شده و برای سال مالی ۱۳۹۵ کلیه الزامات گزارشگری مالی بر مبنای IFRS در زمینه مدیریت ریسک بازار از جمله محاسبه ارزش در معرض ریسک (VaR)، ارزش در معرض ریسک سهام و ارز به روشها شبیه سازی تاریخی و مونت کارلو رعایت می گردد.

میزان انواع ریسک در عقود اسلامی

